

Verordening van Provinciale Staten van de provincie Noord-Brabant houdende regels omtrent het agenderingsrecht (Verordening agenderingsrecht voor inwoners provincie Noord-Brabant)

Provinciale Staten van Noord-Brabant,

gelezen het voorstel van het presidium d.d. 21 januari 2019;

gelet op artikel 145 van de Provinciewet;

overwegende dat Provinciale Staten op 5 maart 2005 de Verordening Burgerinitiatief hebben vastgesteld, die strekt tot het versterken van de directe invloed van inwoners op de besluitvorming in Provinciale Staten;

overwegende dat inwoners hun betrokkenheid bij de werkzaamheden van Provinciale Staten kunnen tonen door middel van het indienen van een inwonersvoorstel, gericht op het bevorderen van het algemeen belang in de provincie Noord-Brabant;

overwegende dat Provinciale Staten van oordeel zijn dat die verordening wijziging behoeft en dat zij vanwege de omvang van de wijzigingen een nieuwe verordening wensen vast te stellen;

Besluiten vast te stellen de volgende verordening:

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening wordt verstaan onder:

- a. inwonersvoorstel: verzoek van een agenderingsgerechtigde om een onderwerp of voorstel op de agenda van de vergadering van Provinciale Staten te plaatsen;
- b. agenderingsgerechtigde: persoon die gerechtigd is een inwonersvoorstel in te dienen.

Artikel 2 Agenderingsgerechtigde

Agenderingsgerechtigd zijn degenen die op het moment van indiening van het inwonersvoorstel ingezetene zijn van de provincie Noord-Brabant en de leeftijd van zestien jaar hebben bereikt.

Artikel 3 Weigeringsgronden voorstel

Een inwonersvoorstel wordt geweigerd indien het betreft:

- a. een klacht in de zin van hoofdstuk 9 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een gedraging van een bestuursorgaan van de provincie;
- b. een bezwaar in de zin van hoofdstuk 7 van de Algemene wet bestuursrecht tegen een besluit van een bestuursorgaan van de provincie;
- c. een onderwerp dat behoort tot de bevoegdheid van een ander bestuursorgaan.

Artikel 4 Vereisten inwonersvoorstel

1. Provinciale Staten plaatsen een inwonersvoorstel op de agenda van hun vergadering, indien:
  - a. het inwonersvoorstel is ingediend door een of meer agenderingsgerechtigden;
  - b. het inwonersvoorstel door tenminste 5.000 agenderingsgerechtigden wordt ondersteund;
  - c. het een onderwerp betreft dat nog niet, dan wel langer dan twee jaar voor het moment van indiening op de agenda van Provinciale Staten heeft gestaan.
2. Voor de bepaling van het zijn van agenderingsgerechtigde als bedoeld in het eerste lid, onder a en b, is het moment van indiening, respectievelijk ondersteuning van het verzoek bepalend.

Artikel 5 Indieningsvereisten

1. Het inwonersvoorstel wordt ingediend door middel van een daartoe door Provinciale Staten vastgesteld formulier.
2. Het inwonersvoorstel bevat tenminste:
  - a. een omschrijving van het inwonersvoorstel;
  - b. de achternaam, de voornamen, het huisnummer, de postcode, de geboortedatum en de handtekening van de indiener van het inwonersvoorstel.
3. Het inwonersvoorstel gaat vergezeld van:

- a. een gemotiveerde toelichting op het inwonersvoorstel;
  - b. een lijst met de achternamen, de voornamen, de huisnummers, de postcodes, de geboortedata en de handtekeningen van de agenderingsgerechtigden die het inwonersvoorstel ondersteunen;
  - c. een eventuele schriftelijke machtiging indien de indiener van het inwonersvoorstel zich laat vertegenwoordigen.
4. Onverminderd het derde lid, onder b, worden voor het voldoen aan het vereiste van 5.000 agenderingsgerechtigden als bedoeld in artikel 4, eerste lid, onder b, meegeteld de agenderingsgerechtigden die het verzoek hebben ondersteund door middel van het invullen van het door de provincie daartoe beschikbaar gesteld digitaal formulier.

Artikel 6 Mandaat griffier

1. Indien het inwonersvoorstel niet voldoet aan de vereisten, bedoeld in artikel 5, is de griffier bevoegd te besluiten het inwonersvoorstel buiten behandeling te laten, mits agenderingsgerechtigde in de gelegenheid is gesteld het verzoek aan te vullen.
2. De griffier is bevoegd te besluiten tot weigering van een inwonersvoorstel in de gevallen, bedoeld in artikel 3.

Artikel 7 Beoordeling en agendering

1. Indien het inwonersvoorstel voldoet aan de indieningsvereisten, bedoeld in artikel 5, wordt het zo spoedig mogelijk geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten.
2. Provinciale Staten toetsen het inwonersvoorstel aan de artikelen 2 tot en met 4.
3. Indien het inwonersvoorstel niet voldoet aan de toets, bedoeld in het tweede lid, vindt geen agendering ter inhoudelijke behandeling door Provinciale Staten plaats.
4. De indiener wordt zo snel mogelijk geïnformeerd over de beslissing van Provinciale Staten, bedoeld in het derde lid.

Artikel 8 Inhoudelijke behandeling en besluitvorming

1. Een inwonersvoorstel dat voldoet aan de toets, bedoeld in artikel 7, tweede lid, wordt ter inhoudelijke behandeling geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten.
2. Indiener wordt schriftelijk door de voorzitter van Provinciale Staten uitgenodigd voor de vergadering waarin het inwonersvoorstel behandeld gaat worden.
3. Alvorens een besluit te nemen stellen Provinciale Staten de indiener van het inwonersvoorstel in de gelegenheid tijdens de vergadering het verzoek mondeling nader toe te lichten.
4. Indiener neemt niet deel aan de beraadslaging over het inwonersvoorstel.

Artikel 9 Bekendmaking

1. Zo spoedig mogelijk nadat Provinciale Staten een besluit als bedoeld in artikel 8, eerste lid, hebben genomen wordt dit besluit bekendgemaakt aan indiener.
2. Tegelijkertijd met de bekendmaking wordt kennisgeving gedaan van het besluit of van de zakelijke inhoud ervan in een van overheidswege uitgegeven blad of een dag-, nieuws- of huis-aan-huisblad, dan wel op een andere geschikte wijze mededeling gedaan.

Artikel 10 Intrekking

De Verordening Burgerinitiatief wordt ingetrokken.

Artikel 11 Inwerkingtreding

Deze verordening treedt in werking met ingang van de dag na de datum van uitgifte van het Provinciaal Blad waarin zij wordt geplaatst.

Artikel 12 Citeertitel

Deze verordening wordt aangehaald als: Verordening agenderingsrecht voor inwoners provincie Noord-Brabant

's-Hertogenbosch, 22 februari 2019
Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter,
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de griffier,
mw. mr. K.A.E. ten Cate

Toelichting behorende bij de Verordening agenderingsrecht inwoners provincie Noord-Brabant

Algemeen

Inwonersvoorstellen zijn voorstellen die op de agenda van Provinciale Staten worden geplaatst op voordracht van inwoners. Het versterkt de directe invloed van inwoners op de besluitvorming in Provinciale Staten. Een actueel onderwerp kan immers onderdeel van de beraadslaging van Provinciale Staten worden.

Artikelsgewijs

Artikel 1 Begripsbepalingen

In deze verordening is de term inwonersvoorstel gehanteerd voor de mogelijkheid dat inwoners eigen voorstellen en onderwerpen op de agenda van Provinciale Staten kunnen plaatsen. Vervolgens vindt reguliere besluitvorming plaats. Deze definitie onderscheidt het inwonersvoorstel van het "burgerinitiatief". Dit woord is steeds meer de gangbare term voor initiatieven die burgers ontplooiën in wijken en dorpen in vooral de sociale en fysieke leefomgeving.

Artikel 2 Agenderingsgerechtigde

In dit artikel is omschreven wie een verzoek kan indienen bij Provinciale Staten. Om de jeugd meer te betrekken bij de provinciale politiek, is gekozen om de leeftijdsgrens ten opzichte van de vorige verordening te verlagen van 18 naar 16 jaar. Daarnaast is het niet langer noodzakelijk om de Nederlandse nationaliteit te hebben.

Artikel 3 Weigeringsgronden voorstel

Voorkomen moet worden dat het inwonersvoorstel andere procedures zoals de bezwaar- of de klachtprocedure doorkruist. Hiervoor staan voor de inwoners andere wegen open. Het is weinig efficiënt om Provinciale Staten te belasten met de beraadslaging over een onderwerp waarover Provinciale Staten uiteindelijk geen beslissende bevoegdheid hebben. Daar komt bij dat de afstand tussen inwoners en bestuur alleen maar zou worden vergroot als de agenderingsgerechtigde na het doorlopen van de procedure te horen krijgt dat Provinciale Staten niets met het verzoek kan doen, 'omdat zij er niet over gaan.' Bovendien volgt uit artikel 2:3 van de Algemene wet bestuursrecht, dat Provinciale Staten in deze situatie verplicht zijn geschriften tot behandeling waarvan kennelijk een ander bestuursorgaan bevoegd is, onmiddellijk aan dat orgaan door te sturen en hierover de afzender te informeren. Dit kan uiteraard ook de commissaris van de Koning of Gedeputeerde Staten betreffen. En anders worden de geschriften teruggestuurd naar de afzender.

Artikel 4 Vereisten inwonersvoorstel

De vereisten van het inwonersvoorstel spreken voor zich. Het inwonersvoorstel biedt inwoners de mogelijkheid om invloed uit te oefenen op de agenda van Provinciale Staten. Het is daarom een uitzondering op de regel dat Provinciale Staten hun eigen agenda bepalen. Dit is alleen gerechtvaardigd als een voorstel daadwerkelijk door een bepaald gedeelte van de bevolking wordt gedragen. Om die reden is de keuze voor een ondergrens van 5.000 agenderingsgerechtigden gemaakt. Het is evenmin de bedoeling dat zaken die recent nog in een plenaire vergadering van Provinciale Staten aan de orde zijn geweest opnieuw onderwerp van bespreking worden als gevolg van een inwonersvoorstel. Dit zou de besluitvorming in Provinciale Staten te zeer kunnen frustreren.

Artikel 5 Indieningsvereisten

Aan het inwonersvoorstel wordt een aantal minimumvereisten gesteld. Om uniformiteit, overzichtelijkheid en duidelijkheid te waarborgen, moet indiening van een inwonersvoorstel plaatsvinden door middel van een daartoe door Provinciale Staten vastgesteld formulier. Dit formulier is opvraagbaar bij de griffie. Daarnaast is het formulier digitaal beschikbaar op de website van de provincie. Op dit formulier moet de indiener van het voorstel naast het onderwerp plus toelichting, in ieder geval zijn personalia en die van zijn plaatsvervanger aangeven. Ook degenen die het inwonersvoorstel ondersteunen, moeten vermeld worden. Om na te kunnen gaan of dezen ook voldoen aan de vereisten voor het agenderingsgerechtigd zijn, wordt gevraagd naar hun personalia. Op grond van deze gegevens kan de provincie onderzoeken of het inwonersvoorstel de steun van voldoende daartoe gerechtigde personen heeft. Wordt gebruik gemaakt van een formulier en lijst op papier, dan dient de indiener van het voorstel en degenen die dit voorstel ondersteunen hun handtekening te plaatsen op het formulier. In geval van

digitale indiening en ondersteuning, vindt elektronische ondertekening plaatst door middel van gebruik van DigiD.

Artikel 6 Mandaat griffier

Om praktische redenen is er voor gekozen de griffier mandaat te verlenen tot het namens Provinciale Staten nemen van bepaalde besluiten in de aanloop naar de feitelijke behandeling door Provinciale Staten. Dit mandaat heeft betrekking op:

- a. besluit tot het buiten behandeling laten van het inwonersvoorstel indien niet is voldaan aan de indieningsvereisten van artikel 5. Op grond van artikel 4:5, eerste lid, van de Algemene wet bestuursrecht kan een dergelijk besluit pas worden genomen nadat de indiener van het verzoek in de gelegenheid is gesteld het verzoek binnen een daartoe gestelde termijn aan te vullen;
- b. besluit tot weigering van het verzoek indien niet voldaan is aan de vereisten van artikel 3.

Hoewel op grond van het verleende mandaat de feitelijke bevoegdheidsuitoefening komt te liggen bij de griffier, blijven Provinciale Staten ook zelf bevoegd om deze besluiten te nemen. Ook kan de griffier in een concreet geval besluiten geen gebruik te maken van het aan hem verleende mandaat en aansturen op besluitvorming door Provinciale Staten zelf.

De besluiten, bedoeld onder a en b, zijn te beschouwen als besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen bezwaar bij het bestuursorgaan en beroep bij de rechter open staat.

Artikel 7 Beoordeling en agendering

De griffier draagt zorg voor het opstellen van een advies over de geldigheid van het inwonersvoorstel en voor het doorzenden van het advies aan het presidium. Deze rol van de griffier ligt voor de hand gezien zijn rol in het voortraject en de mandaten die daarbij aan hem zijn verleend.

Indien is voldaan aan de indieningsvereisten, bedoeld in artikel 5, en de griffier geen gebruik heeft gemaakt van zijn bevoegdheid tot weigering van het voorstel, bedoeld in artikel 3, wordt via het presidium het inwonersvoorstel met inbegrip van het advies van de griffier geagendeerd voor de vergadering van Provinciale Staten.

Als het inwonersvoorstel door Provinciale Staten moet worden afgewezen op een van de in artikelen 2 tot en met 4 aangegeven gronden, en dus niet voor inhoudelijke behandeling op de agenda van Provinciale Staten wordt geplaatst, wordt de indiener van het verzoek hiervan schriftelijk op de hoogte gesteld. Ook dit is een besluit in de zin van de Algemene wet bestuursrecht, waartegen bezwaar en beroep open staat.

Artikel 8 Inhoudelijke behandeling en besluitvorming

Indien het inwonersvoorstel wordt geagendeerd voor inhoudelijke bespreking dan wordt de indiener van het verzoek hiervan op de hoogte gesteld door de voorzitter van Provinciale Staten en tevens wordt de indiener van het verzoek uitgenodigd om het voorstel in de vergadering te komen toelichten. Aan de beraadslaging wordt door hem niet deelgenomen. Voor de inhoudelijke bespreking is het Reglement van orde Provinciale Staten Noord-Brabant 2017 van toepassing.

Overeenkomstig dit reglement van orde kan – door tussenkomst van de procedurevergadering – ook worden besloten om voorafgaand aan de behandeling in Provinciale Staten het desbetreffende onderwerp te agenderen voor een themabijeenkomst.

Artikel 9 Bekendmaking

Op het moment dat het besluit van Provinciale Staten tot inhoudelijke bespreking aan indiener bekend wordt gemaakt, worden tevens de vervolgstappen aan indiener bekendgemaakt.

's-Hertogenbosch, 22 februari 2019
Provinciale Staten van Noord-Brabant,

de voorzitter
prof. dr. W.B.H.J. van de Donk

de griffier
mr. K.A.E. ten Cate